

Folk i Løbet af den sidste Menneskealder. Det har været mig umuligt andet end at opfatte baade de Udtalelser, der i disse Dage ere faldne her, og den Beslutning, som man anbefaler os at tage, som et Skridt i Retning af, at Folketinget vender op og ned paa den gamle Holdning, at vi fortrinsvis vare Venner og Fremmere af den indirekte Beskatningsreform fremfor den direkte. Tværtimod søger Folketinget nu at stille sig omvendt, saa at det nu gælder de direkte Skatters Reform, idet man kaster Vrag paa de indirekte. Da Regeringen i 1897 forelagde hele Kredsen af Skattelovforslag, var det utvivlsomt ogsaa ud fra Forudsætningen om, at Folketinget vilde bevare denne Opfattelse, at man altsaa maatte vente, at naar der blev taget fat paa en omfattende Skattereform i vort Land, maatte den indirekte Beskatning ikke glemmes, og da først og fremmest ikke Toldloven. Jeg sagde før, at Sammenkoblingen, som er sat ind af Landstinget, mangler logisk Begrundelse. Det er jo givet, at i og for sig høre de direkte og indirekte Skatter ikke sammen, men politisk set undres jeg over, at man fra Folketingets Side virkelig skulde kunne stille sig paa det Standpunkt at sige: Vi skille dem ad i den Form, at vi kun tage de direkte og forkaste de indirekte.

Jeg forstaar, at den ærede Ordfører har haft en yderst vanskelig Opgave, naar han har skullet føre Ordet for en Beslutning af denne Art. Og det var jo ogsaa vitterlig nok af hans hele Fremstilling, at han trods al sin Skarpsindighed aabenbart kun kunde fremsætte matte Argumenter derfor. Han erklærede sig villig til eventuelt at gaa ind paa en Brændevinsskat, og han var ogsaa villig til at acceptere Principet om at anvende en Brændevinsskat til Dækning af Indtægtsnedgangen ved en Toldreform, men ikke desmindre ikke alene stemmer han for, men han skal endog være Ordfører for Gennemførelsen af en Beslutning, der medfører Forkastelse af dem begge. Og han maatte derfor ogsaa ende med dette mærkværdige Argument, at man ikke kunde betro den nuværende Regering de deraf resulterende Pengemidler. Det er jo allerede fra flere Sider bemærket, at det ligger ganske uden for det troliges Grænse at høre en saadan Paa-stand blive fremsat, at man ikke tør betro en siddende Regering Manglen af 2½ Mill. Kr., thi det er jo det, det drejer sig om, det er det, som Regeringen selv har accepteret, at den vil give Afkald paa paa et Beløb af saadan noget som 2½

Mill. Kr. Dette er saa umuligt, at jeg er sikker paa, at alle Landet rundt aldeles ikke ville kunne fatte, at et Argument af denne Art ikke alene kan fremsættes, men at det kan være Hovedargument for en Afgørelse, der vil slutte Forhandlingen om disse Sager, og som kan komme til at række langt ud i Fremtiden. Der er dem, der mene, at Betydningen af en politisk Sejr ikke alene bestaar i det at kunne sætte sin Vilje igennem, men at dens Vægt skulde vokse i samme Grad, som de Paa-stande, hvorpaa den hviler, ere urimelige, og Toppunktet af, det øverste Maal for en saadan politisk Sejr var det, at man kunde tvinge sine Modstandere til at erkende, at 2 \times 2 er 5. Jeg tror, at en saadan Politik og en saadan Taktik ikke er rigtig, og navnlig fører den ikke til det Maal, som jeg vilde ønske, at de Herrer af Flertallet maatte naa. Jeg vilde sætte en særegen Pris paa jeg har sagt det før, og jeg skal gentage det her — at de Herrer af dette Tings Flertal maatte kunne gøre sig til Regeringsparti. Men mine Herrer, jeg er fuldt overbevist om, at dette ikke er Vejen, og derfor beklager jeg det, og derfor siger jeg det. Jeg har nogen politisk Erfaring at tale af. Vi ere derimod, forekommer det mig, inde paa noget helt andet. Vi ere inde paa Manøvrenes Vej. Det ærede Medlem for Hjørring Amts 5te Valgkreds (Bertelsen) gjorde allerede opmærksom herpaa forleden Dag. Der sker det mærkelige, at Folketinget og Landstinget nu skifte Position. I mange, mange Aar var det Landstingets og Excellencen Estrups Hovedstandpunkt i Sagen, at en Toldlov skal hvile i sig selv, som den ærede Ordfører udtalte, den skal ikke kræve Kompensation uden for sig. Landstinget har erklæret Aar for Aar, at dette var dets Standpunkt, og at det var det, det forfægtede. Med lige saa megen Styrke have vi her nede erkendt — og vi have set disse Toldlove gentagne Gange blive lagte paa vort Bord — at en Toldlov, der saa saaledes ud, ikke kunde være tilfredsstillende for den almindelige Befolkning, vi have derfor modsat os og udtrykkelig krævet, at Toldloven maatte forudsætte en væsentlig Nedgang af de derigennem indflydende Statsindtægter, og altsaa, for saa vidt det gik ud over en rimelig Grænse, ogsaa en dertil svarende Kompensation. Nu se vi, at dette vendes om. I det Øjeblik, Landstinget nemlig i Princippet gaar ind paa at give en Kompensation uden for Toldloven, eller med andre Ord begynder med en Indtægtsned-